

Вікторія МЕЛЬНИЧЕНКО

студентка ННІ права
та інноваційної освіти

Науковий керівник:

Кирило СТЕПАНЕНКО

доцент кафедри загальноправових
дисциплін Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ (м. Дніпро, Україна),
кандидат юридичних наук, доцент

МІЖНАРОДНІ НЕУРЯДОВІ ПРАВОЗАХИСНІ ОРГАНІЗАЦІЇ У МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

Міжнародні неурядові правозахисні організації (надалі – МНПО) виконують серйозну діяльність для різних верст населення, вони спрямовані на забезпечення прав людини, захисту прав людини, а також діють на основі прозорості, відкритості та публічності, насамперед вони представляють інтереси матеріально незабезпеченого населення, захищають навколишнє середовище й надають базові соціальні послуги та інше.

Іноземні неурядові правозахисні організації – це організації, що діють на міжнародному рівні, що створені фізичними або юридичними індивідами різних держав, які мають спільні інтереси та мають на меті досягнення певних цілей. Варто відзначити, що більшість науковців, виділяють як вузьке, так і широке розуміння терміна міжнародної неурядової організації [4, с. 86]. Також, слід зазначити, що правовою основою функціонування міжнародних організацій є: 1) статут або установчий договір; 2) затверджений регламент, або правила процедури; 3) погоджені норми щодо імунітету та статусу персоналу; 4) угоди з урядом країни перебування штаб-квартири; 5) угоди з іншими міжнародними організаціями. З огляду на це право міжнародних організацій можна поділити на дві великі групи б) внутрішнє та зовнішнє. Таким чином, можна стверджувати, що міжнародні організації виконують подвійну функцію: відіграють допоміжну роль у нормотворчому процесі держав, а також безпосередньо здійснюють нормотворення [5, с. 20].

Насамперед, можемо додати що МНПО має тісний зв'язок із такими категоріями, як широкі маси та народ. Також, за даними Союзу міжнародних асоціацій, з 1875 по 1975 роки у світі було зафіксовано створення більше ніж 35 тис. МНПО. Вони іменувалися по-різному: асоціації, товариства, фонди, союзи, комітети, клуби, ліги, конференції, федерації, групи і т.д [3, с. 74]. МНПО в Україні зазначені у Законі України – «Про громадські об'єднання» у

першому розділі, другої статті, тобто що іноземні неурядові правозахисні організації діють на території України відповідно до цього та інших законів України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України [2].

В Україні МНПО мають великий вплив, тому що вони спрямовані на демократичні перетворення у державі. Положення, що визначають діяльність МНПО, містяться у Женевських конвенціях (1949 р.), у Додаткових протоколах до них (1977 р.), в Оттавській конвенції (1997 р.). Важливим нормативно правовим документом, що визначає статус неурядових організацій в системі міжнародних відносин є «Конвенція № 124 Ради Європи» (1986 р.). Це багатостороння угода про визнання правосуб'єктності МНПО, яка набрала чинності 1 січня 1991 р. Деякі правові відносини іноземних неурядових організацій регулюються внутрішнім законодавством окремих країн [4, с. 87]. Хочемо відзначити, що перші МНПО з'явилися ще в середині ХІХ ст. Так, ще у 1823 р. було утворене Британське і Міжнародне Товариство боротьби проти рабства. Одна із знаменитих і найвпливовіших організацій – Міжнародний Червоний Хрест, що була заснована швейцарцем Анрі Дюнаном у 1863 р. У 1895 р. було утворено Міжнародний кооперативний альянс, що об'єднав національні та регіональні союзи кооперативів [1, с. 363]. Головною ознакою МНПО є створення їх не на основі міждержавних договорів. Вони не виражають інтересів держав чи міжурядових організацій, їх засновниками є професійні, релігійні та інші громадські організації або приватні особи, заклади, організації та органи. Також, МНПО не ставлять собі за мету одержання доходів, вони функціонують шляхом внесків своїх членів, тобто мають некомерційний, неприбутковий характер і некомерційні цілі [1, с. 363]. МНПО можуть бути складовою неформалізованих міжнародних суспільних рухів – екологічного, правозахисного, молодіжного, жіночого, профспілкового, національно-визвольного, антивоєнного тощо [1, с. 362].

Об'єктивними причинами виникнення МНПО є глобалізаційні процеси та масштабні транскордонні взаємодії. На думку сучасних науковців, у перспективі міжнародні неурядові організації зумовлять створення глобального громадянського суспільства, що впливатиме на систему міжнародних відносин подібно до громадянського суспільства у національних державах [1, с. 362]. Слід додати, що за критерієм правових наслідків прийнятих рішень міжнародних організацій вони поділяються на правотворчі, що творять норми міжнародного права, і рішення, що не мають правотворчого характеру [5, с. 24]. Існування доволі значної кількості й розмаїтості міжнародних організацій породжує необхідність виокремлення достатньо великої кількості критеріїв для класифікації. Беручи до уваги багатовимірність функціонування міжнародних організацій, їх організаційно інституційної структури та характеру діяльності, можна запропонувати систему критеріїв для класифікації міжнародних організацій, тобто всі міжнародні організації

поділяються на дві великі групи — міждержавні (міжурядові) та недержавні, утворені фізичними або юридичними особами, які не мають відношення до урядової діяльності [5, с. 15].

Отже, іноземні неурядові правозахисні організації є невід'ємним елементом громадянського суспільства та держав у цілому, тобто МНПО є гарантією розвитку кожної держави як демократичної.

1. Гольбін М. І. Неурядові міжнародні організації у сфері захисту трудових та соціальних прав моряків. *Часопис Київського університету права*. 2015. № 4. С. 362-365.

2. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI (із змінами і доповн) *Відомості Верховної Ради України*. 2018, № 32, ст.242).

3. Конспект лекцій з дисципліни «Неурядові правозахисні організації». *Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2016 м. Дніпро.

4. Ільницька У. Особливості міжнародно-правової суб'єктивності неурядових організацій. *Національний університет «Львівська політехніка»*. 2012. № 24.

5. Скрипник О. М. Історія міжнародних організацій: навч. посібник. *Умань: ПП Жовтий О.О.*, 2011. 226 с.

Діана МІРОШНИК

студентка ННІ права
та інноваційної освіти

Науковий керівник:

Лілія ТИМЧЕНКО

доцент кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна),
кандидат юридичних наук

НЕДОБРОСОВІСНА КОНКУРЕНЦІЯ: ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ГОСПОДАРЮЮЧОГО СУБ'ЄКТА

Конкуренція завжди була однією з головних умов господарської діяльності. Загалом конкуренція позитивно впливає на економіку держави та на самих суб'єктів господарської діяльності. Завдяки конкуренції підвищується якість товарів та послуг, створюються товари з використанням нових технологій тощо. Проте суб'єктам господарювання інколи вигідніше з тих чи інших причин прибігти до такого явища, як недобросовісна конкуренція, котра негативно впливає на економіку держави.

Науково-теоретичним проблемам недобросовісної конкуренції